

Una joia al museu parroquial d'Olot

**Estableixen i daten una comunitat jueva a Olot, al segle XIII, gràcies a una làpida sepulcral arraconada durant 50 anys al museu
A partir d'ara, compartirà protagonisme amb El Greco**

Els jueus exiliats de Besièrs van trobar acollida a Olot

El museu parroquial de Sant Esteve d'Olot és conegut arreu perquè té un quadre d'El Greco. A partir d'ara, però, aquesta representació de Jesús duent la creu a coll anant cap al calvari de Doménikos Theotokópoulos deixa de ser la principal joia d'aquest museu. El protagonisme l'ha de compartir amb una làpida sinagoga que acredita que Olot va acollir fa 810 anys una comunitat de jueus que van haver d'exiliar-se de Besièrs víctimes de persecució religiosa en el marc de les guerres càtares.

És un cas molt curiós que ha aflorat gràcies a un seguit de casualitats. Aquesta làpida ha estat arraconada més de cinquanta anys al museu parroquial, fins que la historiadora i membre de l'Associació d'Amics de Sant Esteve i el Santuari del Tura, Carme Grau, va intuir-ne la importància. Fins en aquell moment, hi havia dubtes sobre la seva traducció exacta i no se sabia ben bé per què hi figurava el topònim Besièrs. Es va especular si era una làpida sepulcral o un centó cristià o una làpida sinagoga que va dur a Olot una comunitat jueva de Besièrs.

Grau va començar a lligar caps quan va saber que havia viatjat custodiada per la Guàrdia Civil fins a Toledo per a una exposició del 500 aniversari de l'expulsió de la Península dels jueus, l'any 1992. I la intuïció va ser bona. Calia, no obstant, saber amb exactitud què deia la làpida i això va ser possible gràcies a la comunitat jueva de Besièrs, que es va posar en contacte amb el Bisbat de Girona per demanar si podien veure la làpida d'Olot. I el rabí d'aquesta comunitat va concretar que era una làpida sinagoga, que constata l'arribada a Olot d'una petita comunitat jueva que es va haver d'exiliar i que va trobar acollida a la vila. La seva estada va ser curta, perquè van tornar a casa seva el 1215.

Aquesta làpida constata que la comunitat es va establir i que va habilitar estructures religioses. En concret, fa referència directa a una sinagoga. I, si hi havia una sinagoga, devia estar a prop del riu Fluvià i hi devia haver també uns banys de purificació i una escola.

L'altre detall important del contingut de la làpida és el fet que fa referència a Besièrs, ciutat on la comunitat jueva conservava una làpida germana. I, ara, aquesta comunitat ha pogut lligar caps i determinar per què la seva làpida parla d'Olot i de la joia d'aquell grup de jueus de poder tornar a casa. El cercle, doncs, queda tancat.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 01-04-2019, Pàgina 22

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/1580193-una-joia-al-museu-parroquial-d-olot.html>